

PROMOCIJA PRIRUČNIKA

111 koraka prema demokraciji i ljudskim pravima

Nevladina organizacija Mali korak, Centar za kulturu mira i nenasilja, predstavila je u ponedjeljak, 28. veljače 2005. godine, u Novinarskom domu u Zagrebu, priručnik građanske i političke kulture za mlade i odrasle, autorice Maje Uzelac, naslovljen 111 koraka prema demokraciji i ljudskim pravima. Priručnik je dio rada na projektu »Program učenja za kulturu ljudskih prava i demokratskog građanstva« koji podržavaju Europska komisija, Zaklada Friedrich Ebert i Radna grupa za političko obrazovanje AG Breitenbildung, koja je pomogla u financiranju izdanja.

Vrijeme viroza i prometnih problema ujednačilo je nepojavljivanje najavljenih recenzenta, prof. dr. Vedrane Spajić-Vrkaš i prof. dr. Nenada Zakošeka, koje su uspješno zamijenili Srđan Dvornik, prof. i dr. sc. Tihomir Žiljak, a nije se, zbog istih razloga, pojavio niti predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, pa su o priručniku govorili »preživjeli« Ana Knežević-Hesky, prof. dr. sc. Silva Mežnarić, recenzentica priručnika te gospoda Dvornik i Žiljak, uz autoricu, Maju Uzelac.

Tihomir Žiljak predstavio je priručnik, koji na 200 stranica velika formata opsežno i pregledno predstavlja teme vezane uz obrazovanje mladih i odraslih o demokraciji i ljudskim pravima. U prvom dijelu govori se o općim spoznajama, dilemama obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava, pojmovima, terminologiji i problematici, u drugom i opsegom najvećem dijelu o praktičnim aktivnostima posloženim u deset tematskih cjelina (poput Ljudskog dostojanstva i ljudskih prava, Prava i odgovornosti, Socijalne osjetljivosti i aktivna građanstva, Predrasuda-diskriminacije-genocida, Vodstva-moći-vlasti, Pravde-zakona-države, Privatnosti-nedužnosti-pravosuđa, Legitimnosti-izbora-demokracije, Solidarnosti-građanina-zajednice/civilna društva, te Slobode-jednakosti-mira-globalizacije), dok je treći dio priručnika ispunjen prilozima, poput primjera dobre prakse itd. Priručnik zastupa ideju učenja tijekom cijela života, jednako mladih i odraslih, te problematizira dosadašnje pristupe javnoga školstva i nameće raspravu o hrvatskoj obrazovnoj politici. Vrijedi naglasiti lokalni, domaći diskurs

autorice koja globalna pitanja prilagođava suvremenoj hrvatskoj praksi.

Silva Mežnarić upozorila je na realnost odnosa teorije i prakse demokracije u hrvatskom društvu i nužnost potrage za odgovorima na pitanja što i kako dalje, nakon propasti bivše države i društvenih odnosa, jer na mnoga postavljena pitanja još nismo adekvatno odgovorili.

Ana Knežević-Hesky, profesorica iz Oroslavja, govorila je o vlastitim iskustvima primjene priručnika koji posjeduje unatrag 34 dana i primjenjuje ga u svakodnevnoj nastavi u dvije škole u kojima radi. Pohvalila je jasnost i strukturu priručnika te mogućnost

prof. i Karmen Ratković, prof, koja se dodatno bavila grafičkim izgledom priručnika. U priručniku su objavljeni radovi mnogih istaknutih stručnjaka s ovoga područja, poput Božice Sedlič, Europski dom Slavonki Brod, o Parlamentu mladih grada Slavenskog Broda, Rajke Ptiček, Gimnazija Varaždin, o Twinning sjedištima građanstva u jugoistočnoj Europi, Ksenije Matuš, Gimnazija Bjelovar, o učenju za europsko građanstvo: kako vidimo procese integriranja Hrvatske u EU, Katarine Tomaševski, UN specijalne izvjestiteljice o pravu na obrazovanje, o kreatorima strategija globalnog obrazovanja, Vlatke Domović, Učiteljska akademija

Zagreb, o stavovima srednjoškolaca prema demokratskim vrijednostima, Laure Šakaja, Institut za migracije i narodnosti Zagreb, o stereotipima mladih Zagrepčana o Balkanu, Vedrane Spajić-Vrkaš, Filozofski fakultet Zagreb, o kurikulumu, K. Dürr, V. Spajić-Vrkaš, I. Ferreira Martins, Vijeće Europe, o učenju za demokratsko građanstvo u Europi, Marijane Bađun, Ekonomski fakultet Zagreb, o governance i javnoj upravi u kontekstu pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji, Otta Feinsteina i Marka Suprunu, Wayne State University, o Auschwitzu, Waltera B. Millera, o dvije koncepcije vlasti te Vesne Teršelić i Mice Mladineo, ČŽS, o ženskim kvotama kroz političke stranke: primjerima iz Hrvatske.

U priručniku su i tekst izvještaja UNDP o mladima u Hrvatskoj, pravila natjecanja za Big Brother, igre uvodne i završne, Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava, DARE Antwerpenska deklaracija o obrazovanju za demokraciju i ljudska prava u Europi, te opsežna bibliografija, brojne fotografije, tablice, zadaci, pitanja i odgovori.

Priručnik ima prvenstvenu zadaću senzibilizacije cjelokupna društva, a posebno pojedinaca i ustanova u domeni odgoja i obrazovanja, te ukazivanja na moguće primjene ili bar drukčije pedagoške pristupe. Vrijedi istaknuti i činjenicu da je priručnik već podijeljen dijelom nevladinih udruga koje se bave promocijom demokracije i ljudskih prava.

Duško Popović

njegove primjene i u društvenoj i u prirodnoj grupi školskih predmeta, a Srđan Dvornik sažeo je u jednoj rečenici svoje viđenje vrijednosti priručnika: »To je knjiga koja će sama sebi probijati put!«

Autorica Maja Uzelac naglasila je kratkoću vremena i različite probleme s kojima su se ona i njezini suradnici suočavali u stvaranju priručnika, a posebno je istaknula vrijednu stručnu suradnju Dušanke Pribičević-Gelb,